

Vienlīdzīgi teikuma locekļi saistījumā ar vispārinošo vārdu jeb vispārinātājevārdu

1. uzdevums.

1.1. Izlasi teksta fragmentu “Modernas ēkas iekaro pasauli” un atbildi uz jautājumiem!

Romas Kolizejs, Eifēļa tornis un Ēģiptes piramīdas – senākās pasaules ēkas zina ikviens, un gadu miljoniem tūristu dodas tās aplūkot. Taču arī mūsdienās tapušas ievērības cienīgas modernas ēkas, kuras vērts iepazīt.

1. att. Volta Disneja koncertzāle. www.laphil.com

Droši vien Volta Disneja vārdu tu biežāk esi dzirdējis saistībā ar animācijas filmām. Tieši viņš ir Mikipeles, Donalds Daka un daudzu citu tēlu autors. 2003. gadā durvis vērta Volta Disneja vārdā nosauktā koncertzāle Losandželosā. Tās ārpusē būvēta no 6500 tērauda plāksnēm, tajā ir 2265 sēdvietas.

2. att. Hērsta tornis.
www.archdaily.com

TV, radio, žurnāli, avīzes, internets – mediji ir mums visapkārt un veido lielu daļu mūsu dzīves. Slavenajā Hērsta tornī Ņujorkā mīt kompānija, kurai pieder 30 TV kanāli, 45 laikraksti un 300 žurnāli visā pasaulē.

3. att. Turning Torso
debesskrāpis.
www.archdaily.com

Malmē Zviedrijā ir uzcelts pirmais savītais debesskrāpis pasaulē. Neparasto debesskrāpja veidolu izgudroja spāņu arhitekts un inženieris Santjago Kalatrava. Ēku viņš veidoja, iedvesmojoties no cilvēka pagriežta jeb savīta rumpja. Ēkas pirmajos stāvos ir dažādi biroji, taču augstāk iekārtoti 147 dzīvokļi.

(No Līvas Romanes raksta “Modernās ēkas iekaro pasauli” žurnālā “Ilustrētā Junioriem”.)

• Ko jaunu tu uzzināji? _____

• Kura informācija bija visinteresantākā? Kāpēc? _____

1.2. Apvelc vienlīdzīgus teikuma locekļus
slīprakstā izceltajos teikumos apvelc!

1.3. Ieraksti piemērus ar vien līdzīgiem teikuma
locekļiem tabulā atbilstoši skaidrojumam!

Vienlīdzīgus teikuma locekļus var saistīt ar kādu **vispārinošo vārdu** jeb **vispārinātājpārdu**, kas dod kopīgu nosaukumu vienlīdzīgajiem teikuma locekļiem.

Piemērs	Skaidrojums
	Vienlīdz. teik. loc., kurus saista palīgvārds un .
	Vienlīdz. teik. loc., kurus atdala komats .
	Vienlīdz. teik. loc., kurus gan atdala komats , gan saista palīgvārds un .
	Vienlīdz. teik. loc., kurus vieno vispārinošais vārds .

2. uzdevums. Strādā pāri!

Iepazīstiniet viens otru ar savu 1. uzdevuma veikumu par vienlīdzīgiem teikuma locekļiem! Pārrunājiet un salīdziniet to! Labojiet kļūdas, ja nepieciešams!

3. uzdevums.

- 3.1.** Izlasi teikumus! Iekrāso vispārinošo vārdu un ar to saistītos vienlīdzīgos teikuma locekļus!
- 3.2.** Atrodi katram teikumam atbilstošo shēmu un, vērojot to, liec teikumos pareizās pieturzīmes!

Teikumi

1. Manas pilsētas centrā ir šādas ielas Rīgas iela Marijas iela Skolas iela un Viestura iela.
2. *Rimi Maxima Mego* šie lielveikali atrodami gandrīz katrā Latvijas pilsētā.
3. Latvijas lielākajās pilsētās Rīgā Ventspilī Daugavpilī skolēniem ir iespēja nodarboties ar hokeju.

Shēmas

1. V1, V2, V3 – vispārinošais vārds.
2. Vispārinošais vārds – V1, V2, V3 –
3. Vispārinošais vārds: V1, V2, V3 un V4.

4. uzdevums.

4.1. Izpēti tabulā trīs vispārinošā vārda lietošanas gadījumus!

4.2. Ieraksti tabulā katram gadījumam ar vispārinošo vārdu atbilstošo shēmu un teikumu no 3. uzdevuma!

4.3. Izdomā un ieraksti tabulā savus piemērus – teikumus ar vienlīdzīgiem teikuma locekļiem un vispārinošo vārdu, kuri atbilstu katram to lietošanas gadījumam!

Atgāadne

“Vienlīdzīgi teikuma locekļi saistījuma ar vispārinošo vārdu”

1. gadījums	2. gadījums	3. gadījums
Vienlīdzīgos teikuma locekļus, kas atrodas aiz vispārinošā vārda un ar tiem teikums beidzas, parasti atdala ar kolu.	Ja vispārinošais vārds atrodas aiz vienlīdzīgiem teikuma locekļiem, vispārinošā vārda priekšā liek domuzīmi.	Ja aiz vispārinošā vārda ir vienlīdzīgi teikuma locekļi un aiz tiem teikums turpinās, tad vienlīdzīgos teikuma locekļus no vispārinošā vārda un pārējiem teikuma vārdiem atdala ar domuzīmēm.
<u>Shēma</u>	<u>Shēma</u>	<u>Shēma</u>
<u>Teikums</u>	<u>Teikums</u>	<u>Teikums</u>
<u>Tavs piemērs</u>	<u>Tavs piemērs</u>	<u>Tavs piemērs</u>

Tu esi izveidojis sev jaunu atgādni!

5. uzdevums.

Uzraksti vērtējumu par savu darbu!

- Man, pildot uzdevumus, padevās _____

- Veicot uzdevumus, sapratu, ka man vēl jāuzlabo _____
